AVİM
AVRASYA İNCELEMELERİ MERKEZİ
CENTER FOR EURASIAN STUDIES

AVİM Yorum • No: 2015 / 64 • Mayıs 2015

24 NİSAN'DAN SONRA

Ömer Engin LÜTEM

24 Nisanın 100. yılı için Ermenistanda ve Diasporada yapılan kutlama törenleri son buldu; bu konudaki diğer etkinlilikler ise azalmaya başladı. Ermenistan, Türkiye üzerinde baskı oluşturması için bu etkinlikleri en az bir yıl daha sürdürmek istiyorsa da bundan sonra yapılacakların yapılmış olanlara göre daha az önem taşıyacağı ve daha az dikkat çekeceği anlaşılmaktadır.

Bu anma törenleri ve diğer faaliyetler ne derecede etkili olmuştur?

Ermenilerin beklentilerinin aksine Türk Hükümeti ve resmi çevrelerinin bunlardan etkilenmiş olduğunu söylemek mümkün değildir. Aksine Papa Francesko, Alman Cumhurbaşkanı ve soykırım kararı alan bazı ülke parlamentolarına gösterilen şiddetli tepkiler Türkiyenin soykırım iddialarına karşı daha kararlılıkla mücadele edeceğinin işaretini vermiş bulunmaktadır. Bu açıdan bakıldığında Ermeni çevrelerinin beklentilerinin tam tersi bir durum meydana gelmiştir.

Türk kamuoyunda ise, HDP ve bazı liberal çevreler hariç, aynı durumu görmekteyiz.

Ermeni Diasporası 24 Nisanda çok sayıda yabancıyı Türkiyeye getirerek Türkiyedeki yandaşlarının da yardımıyla başta İstanbul olmak üzere bazı illerde gösterişli eylem ve etkinlikler yapmayı planlamıştı. Gerçekten de bunlar yapıldı. Ne var ki Çanakkale törenlerini bunları adeta görünmez kıldı ve herhangi bir etki yaratmalarını önledi.

Türkiye dışındaki tören ve etkinlikler geçen yıllara nazaran çok daha gösterişli ve daha fazla sayıda oldu. Ancak bunlar bir yenilik taşımadığından kamuoyuna istenilen ölçüde etki yapmadı. Tehcir sırasında öldüğü iddia edilen 1,5 milyon kişinin aziz ilân edilmesi ise, herhalde pek ciddiye alınmadığından beklenen dikkati çekmedi. Ayrıca Kim Kardaşyan, George Clooney ve eşi Emel gibi medyatik kişilerin etkinlikleri ve System of a Down orkestrasının verdiği rock konserleri bir matem günü ile bağdaşmadığından bazı Ermeni çevrelerinin bile eleştirilerine neden oldu.

Kısaca büyük çabalara rağmen Ermeni soykırım varsayımının geniş kitlelere tanıtılmasının amacına ulaşılamadı.

Bu konuda en fazla üzerinde durulması gereken hususu bu tören ve etkinliklerin, Türkiye ve Türklere karşı beslenen olumsuz duyguların dışa vurulması haricinde, Ermenilere ne kazandırdığıdır.

Papa Hazretleri ile Alman Cumhurbaşkanının malum sözleri ile birkaç ülke parlamentosunun soykırım kararı alması, Türkiyenin tutumunda hiçbir değişiklik yapmamış ve hatta yukarıda değindiğimiz gibi şiddetli tepkilere neden olmuştur. Diğer yandan parlamentoları soykırım kararı alan ülkelerin hükümetleri Ermeni soykırımı iddiasını tanımasını Türkiyeden istemekten özenle kaçınmışlardır. Avrupa Parlamentosunun benzer bir karar almasına karşılık bu örgütün icra organları Türkiyenin olası bir üyeliği ile Ermeni soykırımı iddiaları arasında bir bağ kurmama politikalarını devam ettirmişlerdir. Amerikan Başkanı, şahsen soykırım savına inanmakla beraber, bu yıl da bu sözcüğü kullanmayarak Metz Yegernden ileri gidememiştir.

Gerek Ermenistan gerek Diasporanın bu gösterişli tören ve eylemlerden beklentileri soykırım varsayımının Türkiye tarafından kabul edilmesini kolaylaştıracak bir ortam yaratması ve böylece Türkiyenin tazminat vermesi, malları iade etmesi ve Ermenistana toprak vermesi gibi taleplerin gerçekleşmesi için bir ümit ışığı yaratılmasıydı. Ancak bu olmamış ve hatta beklenenin aksine Ermenistan Türkiyeden olan taleplerini resmen ortaya bile atmamış veya atamamıştır.

Kısaca 100. yıl tören ve diğer faaliyetlerin, özellikle Ermeni kamu oyunlarını tatmin etmenin ötesinde bir etki yaratmamış ve Türkiye ile olan ilişkilerin daha da olumsuz hale gelmesi dışında da bir sonuç doğurmamış olduğu görülmektedir.

Yazar Hakkında :

Atıfta bulunmak için: LÜTEM, Ömer Engin. 2026. "24 NİSAN'DAN SONRA ." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2015 / 64. Mayıs 11. Erişim Kasım 21, 2026. https://avim.org.tr/public/tr/Yorum/24-NISAN-DAN-SONRA

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır